

De **voorzitter**: Een maidenspeech is altijd een belangrijk moment in de carrière van een Kamerlid. Ik feliciteer u van harte met uw maidenspeech en het verheugt mij dat ik dit als eerste mag doen. Ik complimenteer u dubbel, want u hebt uw punten gemaakt binnen de door u opgegeven tijd. Dat gebeurt meestal niet bij een maidenspeech.

De vergadering wordt van 13.05 uur tot 13.50 uur geschorst.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik stel voor, op donderdag 15 december om 10.15 uur te stemmen over alle begrotingswetsvoorstellen en de daarbij behorende amendementen. Om deze stemmingen ordentelijk te laten verlopen, verzoek ik de leden dringend, amendementen uiterlijk op woensdag 14 december om 12.00 uur in te dienen.

Voorts stel ik voor, de vergadering van 20 december aanstaande, dus de laatste vergaderdag voor het kerstreces, om 11.30 uur te laten aanvangen. Het is de bedoeling om dan eerst enige noodzakelijke VAO's te agenderen alvorens het reguliere vragenuur te houden, gevolgd door een debat over de Europese top. Deze vergadering wordt afgesloten met stemmingen.

Ten slotte stel ik voor, vanaf volgende week voor VAO's het zogenoemde kerstregime in te laten gaan, waardoor dus alleen de mogelijkheid tot het indienen van een motie bestaat, gevolgd door een zeer korte toelichting. Ik hoop dat de aanwezige leden dit willen meedelen aan de niet-aanwezige leden.

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Herben.

De heer **Herben** (LPF): Voorzitter. Tijdens de behandeling van de begroting van het ministerie van Defensie heb ik een motie ingediend om de regering te verzoeken, te blijven werken met ongedateerde NS-dagkaarten voor veteranen. Een Kamermeerderheid was het oneens met het voornemen van de staatssecretaris van Defensie om uitsluitend gedateerde dagkaarten voor specifieke evenementen te verstrekken. Op deze manier wordt het veteranen moeilijk gemaakt om onverwachte gebeurtenissen bij te wonen, zoals begrafenissen van strijdmakers. Maandelijks overlijden er ongeveer 150 oud-strijders. Toch heb ik op verzoek van de staatssecretaris de motie aangehouden, omdat hij de Kamer in goed overleg een alternatieve regeling beloofde, via welke de belangen van de veteranen zouden worden behartigd zonder bureaucratische rompslomp. Ik ben buitengewoon onaangenaam verrast door berichten dat aanstaande vrijdag aan 75.000 veteranen toch een brief zal

worden gestuurd waarin staat dat het omstrede voornemen van de staatssecretaris wordt uitgevoerd. De Kamer wordt zo namelijk voor een voldongen feit geplaatst. De voorgenomen verzending van de brieven brengt de veteranen nodeloos in verarring en is een verspilling van portokosten. Deze handelwijze is onacceptabel en kan alleen door een uitspraak van de Kamer worden verhinderd. Ik verzoek u daarom, de aangehouden motie-Herben c.s. op stuk nr. 42 alsnog op de stemmingslijst voor aanstaande donderdag te plaatsen.

De **voorzitter**: Ik stel voor, conform uw verzoek te handelen, want ik zie dat hiertegen geen bezwaren bestaan.

Aldus wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Vos.

Mevrouw **Vos** (GroenLinks): Voorzitter. Gisteren heeft de Kamer tijdens een algemeen overleg met de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie gesproken over de situatie van gezinnen en kinderen in vreemdelingenbewing. Mede namens de heer De Wit van de SP-fractie verzoek ik u om het verslag van dat algemeen overleg op de plenaire agenda voor volgende week te plaatsen.

De **voorzitter**: Ik stel voor, aldus te handelen.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Van der Laan.

Mevrouw **Van der Laan** (D66): Voorzitter. Ik heb vanochtend in het algemeen overleg over de Rabez aangekondigd dat ik een motie wil indienen. De zaak waar het over gaat, komt maandag aanstaande in de Rabez aan de orde, maar wordt bekrachtigd tijdens de Europese Raad. Om de bewindslieden in deze drukke periode niet nodeloos naar de Kamer te roepen, kan ik mij voorstellen dat wij het combineren en de behandeling van het verslag van dit AO agenderen in de buurt van of in aansluiting op het overleg over de Europese top. Als er dan nog moties over de Europese top zijn in te dienen, kunnen wij de onze er in één adem bij betrekken. Er was al een meerderheid voor die motie, maar mijn fractie brengt daarin nog wat nuances aan. Het heeft alleen niet zo veel haast dat het nog deze week moet gebeuren.

De heer **Van Baalen** (VVD): Omdat wij ook nog een algemeen overleg ter voorbereiding van de Europese Raad krijgen en er mogelijk dan ook andere moties zullen zijn, vraag ik mij af waarom wij dan nu moeten beslissen om alvast een VAO Rabez in te plannen.

Mevrouw **Van der Laan** (D66): Omdat ik dit vandaag heb aangekondigd in het algemeen overleg, vind ik het procedureel juist om dit netjes af te handelen. Ik houd er dus aan vast dat ik graag een VAO over de Rabez zou willen hebben, maar dat ik het niet erg vind om dat te betrekken bij een eventueel VAO over de Europese top.

De **voorzitter**: Wij zullen in overleg bezien op welk

Voorzitter

moment wij het best dit VAO kunnen plannen, waarschijnlijk volgende week.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2006 (30300-XV);**
- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaat van het Spaarfonds AOW voor het jaar 2006 (30300-E).**

De algemene beraadslaging wordt hervat.

□

Mevrouw **Van Gent** (GroenLinks): Voorzitter. Voordat ik met mijn bijdrage begin, richt ik een enkel woord aan mijn collega Ed van der Sande, die zijn maidenspeech heeft gehouden. Het is traditie dat de volgende spreker daar iets over zegt. Hij heeft een schets gegeven over de situatie in 2015. Daarin heeft hij mij getypeerd als een voormalig conservatief. Ik hoop dat hij zich ontwikkelt als een sociaal-liberaal in deze Kamer. Na alles wat hij heeft gezegd ben ik daar niet helemaal gerust op. Wel positief vind ik het dat hij ook suggereert om het hele ministerie af te schaffen. Misschien kan hij dan, in de lijn van Mark Rutte, beginnen met het staatssecretariaat. Ik hoor nog wel eens van hem wat hij daarvan vindt. In ieder geval wens ik de heer Van der Sande heel veel succes.

De begrotingsbehandeling vindt plaats in een wat vreemde context. Mevrouw De Vries van de VVD zei het ook al. Gisteren hebben wij het koopkrachtdebat gehad. Zij stookte het vuurtje nog een beetje op door te zeggen dat de bewindspersonen het gisteren uitstekend hebben gedaan. Zij hielden hun poot in ieder geval wel stijf, dat ben ik met mevrouw De Vries eens, maar het is nog maar helemaal de vraag hoe dit zal aflopen. Het spook van het explosieve amendement waart hier natuurlijk ook rond. Ik zie sommige leden er wat pips bij zitten. Misschien heeft dat hiermee ook te maken.

Wij bespreken vandaag de begroting van Sociale Zaken voor 2006. Dit is misschien wel de laatste begroting van deze bewindslieden, want van de ramkoers van het kabinet over het breed gesteunde koopkrachtamendement kunnen brokken komen. Er is, kortom, ruzie in de tent. De grote vraag die iedereen bezighoudt, is wie er gaat buigen en wie er gaat barsten. Voor GroenLinks is het belangrijk dat de minima als winnaars uit deze strijd komen. Ik steun het CDA van harte dat er 253 mln. op tafel moet komen voor een verbetering van de koopkracht. Ik kom zelf met een amendement, waar inmiddels al druk wordt gewerkt, om te regelen dat dit geld terecht komt bij mensen met een laag inkomen. In plaats van € 35 voor iedereen willen wij € 300 voor diegenen die het echt nodig hebben. Ik hoop dat ik mijn collega's nog voor het einde van deze eerste termijn dit amendement kan overhandigen, want ik reken natuurlijk op warme steun.

Hoe staan de bewindslieden op Sociale Zaken ervoor? Ik zou het als volgt typeren. Minister De Geus is toch een beetje van chef koopkracht tot jongste bediende van Zalm geworden. Staatssecretaris Van Hoof zie ik toch een beetje als chef bureaucratische blubber die voor een koopje op de eerste rang wil zitten. Wij willen de

bewindslieden vandaag graag een handje helpen om hun imago op te poetsen en Sociale Zaken en Werkgelegenheid meer glans te geven, zeker ook voor diegenen die dat het allerhardst nodig hebben.

Als het gaat om arbeidsmarktbeleid is er genoeg te doen. De kloof tussen arm en rijk is gegroeid, het aantal huishoudens met een laag inkomen is gestegen. Als het gaat om de werkgelegenheid, staat het land er niet florissant bij. Een op de zeven jongeren is werkloos, onder allochtonen is dat zelfs bijna 30%. Een op de vier allochtonen zit zonder werk. Uit onderzoek van GroenLinks blijkt dat werkgevers discrimineren. Een stagiair die Jan heet is welkom, Mohammed kan het vaak vergeten. De arbeidsparticipatie van vrouwen daalt. Van de herkeurde WAO'ers is er maar aan handjevol dat een baan vindt, omdat werkgevers glashard zeggen dat zij ze niet willen. De uitkomsten van de werktop, een prima initiatief van de FNV, zijn teleurstellend. Vrouwen, minderheden, arbeidsgehandicapten en langdurig werklozen kopen hier nog steeds niet veel voor. Het is jammer dat blijkbaar alleen de vakbonden zich inspannen voor meer werk. Het kabinet en de werkgevers komen na veel zuchten en steunen met 75 mln. voor stages. Ik heb het vorige week als volgt samengevat: "De werktop, het blijft nog tobben." Ik vraag de minister bij het voorjaars-overleg in maart wat meer ambitie aan de dag te leggen en concrete doelstellingen vast te leggen voor de genoemde groepen.

Het zal niemand zijn ontgaan dat de GroenLinksfractie onlangs een manifest over de verzorgingstaat heeft uitgebracht onder de titel "Vrijheid eerlijk delen". Mevrouw Halsema en ik doen in dit manifest een serie voorstellen voor een modernisering van de sociale zekerheid. Wij hebben hierop veel enthousiaste reacties gekregen. Ik heb echter ook krantenkoppen gezien die spraken over een vermeende koerswijziging. Nog erger was de grote kop in Het Parool over het "verraad" van Van Gent. Ik wil die misverstanden uit de wereld helpen. Het manifest is een progressief links verhaal en biedt een antwoord op het doembeeld van minister De Geus van een leger van twee miljoen werklozen dat geen werk heeft en geen werk krijgt. Wij weigeren ons neer te leggen bij dit horrorscenario. In plaats van mensen links te laten liggen en af te schepen met een lage uitkering, bieden wij hen perspectief op een goede opleiding en een betaalde baan; een goede combinatie van arbeid en zorg. Naar Scandinavisch voorbeeld zorgen wij voor een sociale zekerheid die mensen niet afschuift, maar ze vooruithelpt. Wie kan daar nu tegen zijn?

Gemeenten krijgen een belangrijkere rol in het door GroenLinks voorgestelde arbeidsmarktbeleid. Zij worden verplicht mensen die geen werk hebben in plaats van een uitkering, een baan en een opleiding aan te bieden onder het mom van voor wat, hoort wat.

Degenen die nu vrezen dat ik het voorstel van staatssecretaris Van Hoof voor de participatiebanen steun, kan ik geruststellen. De GroenLinksfractie is tegen het principe van werken voor je uitkering. Nu is dat nog beperkt tot een half jaar en gericht op een betaalde baan en scholing. Staatssecretaris Van Hoof vindt dit onvoldoende en wil deze termijn rekken naar twee jaar, ook als daarna geen betaalde baan volgt. In de notitie over de participatiebanen staan veel bureaucratische beren. Er wordt vaak uitgegaan van het principe "voor een koopje op de eerste rang zitten". Ik vind het slechte voorstellen, waarop wij redelijk lang hebben moeten wachten. Er had